

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, Mgr. Ing. Josefa Cingroše, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Jany Nowakové Těmínové a Mgr. Petra Škvaina, o návrhu **ministra spravedlnosti** ze dne 8. 3. 2011, č. j. 2506/2010-OD-DOH/7, na zahájení kárného řízení proti **JUDr. S. P.**, zast. JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem, se sídlem Převrátická 330, Tábor, při ústním jednání konaném dne 20. 6. 2011,

t a k t o :

JUDr. S. P.,
nar. X,
soudní exekutor Exekutorského úřadu Písek,
 se sídlem Prokopova 339/14, Písek,

j e v i n e n , ž e

jako soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. 117 EX 237/10 po 21. 5. 2010, kdy mu byl doručen návrh povinných na odklad exekuce, nadále pokračoval v exekučním řízení a činil úkony směřující k provedení exekuce; dne 25. 10. 2010 vyhotovil a následně rozeslal tři vyrozumění č. j. 117 EX 237/10 - 137, č. j. 117 EX 237/10 - 139 a č. j. 117 EX 237/10 - 140 o právní moci usnesení o nařízení exekuce peněžním ústavům s žádostí o zaslání blokovanych peněžních prostředků a dne 25. 10. 2010 vyhotovil a následně zaslal zaměstnavateli povinného vyrozumění č. j. 117 EX 237/10 - 138 o právní moci usnesení o nařízení exekuce s žádostí o zaslání blokovanych peněžních prostředků,

t e d y

závažným způsobem porušil své povinnosti při výkonu exekuční činnosti stanovené právním předpisem,

t í m s p á c h a l

kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád).

Podle § 116 odst. 3 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb.

se mu ukládá

kárné opatření ve formě **napomenutí**.

O d ů v o d n ě n í :

Ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení proti JUDr. S. P. pro kárné provinění, kterého se měl dopustit tím, že *jako soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. 117 EX 237/10 po 21. 5. 2010, kdy mu byl doručen návrh povinných na odklad exekuce, nadále pokračoval v exekučním řízení a činil úkony směřující k provedení exekuce. Zejména dne 2. 6. 2010 vydal exekuční příkaz č. j. 117 EX 237/10 - 108 k postižení účtu povinné u ČSOB a. s., dne 25. 10. 2010 vydal dvě usnesení č. j. 117 EX 237/10 - 134 a č. j. 117 EX 237/10 - 135, kterými ustanovil znalce k ocenění nemovitostí povinných, dne 25. 10. 2010 vyhotovil a následně rozeslal tři vyrozumění č. j. 117 EX 237/10 - 137, č. j. 117 EX 237/10 - 139 a č. j. 117 EX 237/10 - 140 o právní moci usnesení o nařízení exekuce peněžním ústavům s žádostí o zaslání blokovanych peněžních prostředků a dne 25. 10. 2010 vyhotovil a následně zaslal zaměstnavateli povinného vyrozumění č. j. 117 EX 237/10 - 138 o právní moci usnesení o nařízení exekuce s žádostí o zaslání blokovanych peněžních prostředků, čímž měl porušit ustanovení § 54 odst. 2, § 46 odst. 1 a § 2 věty druhé exekučního řádu.*

Kárně obviněný ve svém vyjádření uvedl, že skutkový děj vyličený v žalobě činí nesporným. Vyslovil však přesvědčení, že skutek, který je mu kladen za vinu, není kárným proviněním, neboť je věcí úvahy, kdy má návrh na odklad odkladné účinky a kdy nikoliv. Odkladný účinek návrhu na odklad exekuce ve smyslu § 54 odst. 2 exekučního řádu není ze zákona přiznán každému podání, ale pouze takovým, u nichž lze mít za to, že nejsou svévolná a nepředstavují zřejmě bezúspěšné uplatnění práva.

Po posouzení návrhu na odklad exekuce dospěl k závěru, že návrh je návrhem zřejmě bezúspěšným, k čemuž ho vedly dva důvody, jeden skutkový a jeden právní. Pokud jde o skutkové okolnosti, vycházel z e-mailu, který mu dne 16. 2. 2010 zaslal člen představenstva oprávněného, v němž uvedl, že listina, na jejímž základě se povinní domáhají zastavení a *eo ipso* i odkladu pro případ zastavení, mu není známa, dokonce poukazoval na možné trestněprávní chování ze strany povinných, resp. bývalého člena představenstva oprávněného. Tyto skutečnosti dále nezkoumal, neboť bylo věcí soudu, aby případné nejasnosti odstranil. Pochybnost vyslovená oprávněným se mu jevila dostatečně intenzivní na to, aby se úvahami o účelnosti návrhu zabýval. Pokud jde o formu podání oprávněného, uvedl, že s panem D., členem představenstva, komunikuje e-mailem poměrně často, sepisuje pro tohoto oprávněného exekutorské zápisy a provádí pro něj několik exekucí. Neměl tudíž žádnou pochybnost o identitě či pravosti takového přípisu. Dohodu

ze dne 16. 5. 2007 považoval za soukromou listinu, neboť její legalizací se neosvědčuje ani pravdivost ani správnost údajů, které jsou v listině obsaženy.

Pokud jde o právní důvody, vyslovil pochybnosti o tom, zda je možné účinky a důsledky exekučního titulu derogovat dohodou účastníků ve formě soukromé listiny. Není doposud dostatečně literárně ani v soudní praxi deklarováno, zda k tomu, aby exekutorský zápis s přímou vykonatelností ztratil tuto vlastnost, postačí prostá dohoda stran nebo zda projev vůle k jeho derogaci musí být učiněn stejnou formou. S ohledem na závažnost ujednání obsažených v exekutorském zápisu měl za to, že k odnětí účinnosti exekučního titulu může dojít toliko formou, v jaké takový titul vznikl.

Dále namítal, že důvodně očekával, že soud, který o návrhu na zastavení rozhodoval již od února 2010 a od 28. 5. 2010 o návrhu na odklad, rozhodne v zákonem stanovené lhůtě, tedy do patnácti dnů. Soud zůstal ve věci nečinný a o návrhu na odklad a zastavení rozhodl teprve dne 5. 11. 2010, aniž se zabýval právními otázkami a aniž provedl skutková zjištění, kterými by postavil najisto existenci dohody. Kárně obviněný dále uvedl, že nepovažuje za možné, aby v případě pochybností o existenci dohody provedl další zjišťování, jak požaduje kárný žalobce. Zdůraznil, že jeho úvahy nebyly vedeny svévolně, ale byly limitovány skutkovými okolnostmi a právním hodnocením.

Kárný žalobce ve vyjádření k obhajobě kárně obviněného uvedl, že ověřovací doložka notáře je veřejnou listinou a soudní exekutor měl mít za prokázané, že statutární orgán dohodu skutečně uzavřel, než by případně byl prokázán opak. Vyslovil názor, že pro vzdání se práva uplatnit nárok z uvedeného titulu není předepsána žádná obligatorní forma a nastupuje tedy prostá úvaha, že později učiněná dohoda stran mění dohodu předcházející. Uvedenou dohodu bez výhrad přijal i Okresní soud v Domažlicích a označil ji za důvod, pro který byla exekuce nepřipustná. Podle názoru kárného žalobce důvody uváděné kárně obviněným mohly vzbudit pochybnosti o úspěšnosti návrhu povinných v řízení před soudem. Nemohly však být důvodem zřejmě bezúspěšného uplatňování práva. Kárný žalobce připojil podání zástupce povinných, v němž se uvádějí skutečnosti charakterizující majetkovou újmu a újmu na pověsti povinných.

Kárně obviněný v podání ze dne 7. 5. 2011 uvedl, že jestliže vyšly najevo pochybnosti o pravdivosti podaného návrhu, což ve své replice připouští i kárný žalobce, pak nebylo na místě odkladný účinek návrhu přiznávat. Otázky sporné a pochybné má v exekučním řízení řešit a odstraňovat soud. Namítal dále, že kárný žalobce pomíjí, že v době, kdy byl návrh podán, běželo zároveň řízení o odvolání proti usnesení o nařízení exekuce. V této době nebylo možné činit žádné úkony k realizaci exekuce. Pokud byly vydávány exekuční příkazy, pak se jedná o úkony, které jsou před právní moci usnesení i po podání návrhu na odklad exekuce přípustné. K listině předložené kárným žalobcem (dopis stěžovatelů ze dne 11. 4. 2011), kárně obviněný uvedl, že její předložení považuje za zcela zmatečné, neboť listina nemá vztah k žalovanému skutku a je založena na značně difamujících tvrzeních.

Při jednání kárného soudu setrvali kárně obviněný i kárný žalobce na svých stanoviscích. Kárný žalobce navrhoval, aby byl kárně obviněný uznán vinným a bylo mu uloženo kárné opatření ve formě písemného napomenutí. Kárně obviněný navrhoval, aby

byl kárné žaloby zproštěn, neboť skutek, který je mu kladen za vinu, není kárným proviněním.

Kárný senát především zjistil, že návrh byl z hlediska subjektivní i objektivní lhůty podán včas a účinně, neboť byl podán osobou k tomu oprávněnou do šesti měsíců poté, kdy se navrhovatel dozvěděl o kárném provinění (listopad 2010) a nejpozději do tří let poté, kdy mělo ke spáchání kárného provinění dojít (říjen 2010). Návrh na zahájení kárného řízení došel Nejvyššímu správnímu soudu dne 16. 3. 2011.

Ze spisu Okresního soudu v Domažlicích sp. zn. 7 Nc 3566/2009 bylo zjištěno, že oprávněný SINCOM leasing a. s. podal dne 16. 11. 2009 u Okresního soudu v Domažlicích návrh na nařízení exekuce proti pěti povinným: 1. DREVSKOM, s. r. o., 2. Ing. V. B., 3. K. B., 4. Ing. I. J., 5. M. S. Exekučním titulem byl exekutorský zápis č. j. 017 EZ 17/07 se svolením k vykonatelnosti sepsaný dne 20. 4. 2007 Mgr. M. D., soudní exekutorkou. Usnesením ze dne 11. 1. 2010, č. j. 7 Nc 3566/2009 - 46, nařídil okresní soud exekuci proti pěti povinným k uspokojení pohledávky oprávněného v částce 6 370 275 Kč s příslušenstvím, pro náklady předcházejícího řízení a pro náklady exekuce a náklady oprávněného. Exekuci pověřil kárně obviněného soudního exekutora JUDr. S. P.

Proti tomuto usnesení podali povinní č. 2) a 3) Ing. V. B. a K. B. (dále jen „povinní“) dne 4. 2. 2010 odvolání. V něm namítali, že dne 16. 5. 2007 uzavřel oprávněný s povinnými Dohodu o změně dohody o uznání dluhu s doložkou přímé vykonatelnosti (dále je „dohoda ze dne 16. 5. 2007“). V této dohodě konstatovali účastníci existenci exekutorského zápisu a oprávněný se s povinnými dohodl, že vůči nim nebude uplatňovat své nároky vyplývající z exekutorského zápisu sepsaného dne 20. 4. 2007. Dohoda ze dne 16. 5. 2007 byla uzavřena s osobou oprávněnou k takovému jednání, o čemž svědčil úplný výpis z obchodního rejstříku a ověřovací doložka na této dohodě. Povinní uvedli, že s ohledem na dohodu ze dne 16. 5. 2007 je exekuce proti nim nepřipustná, a je tak dán důvod pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Navrhovali, aby soud exekuci nařízenou na jejich majetek vůči nim zastavil. Odvolání bylo soudnímu exekutorovi doručeno soudem dne 17. 2. 2010.

Dne 1. 3. 2010 postoupil soudní exekutor soudu návrh povinných č. 2) a 3) na částečné zastavení exekuce s tím, že oprávněný se zastavením nesouhlasí. V návrhu na zastavení exekuce ze dne 9. 2. 2010 poukazovali povinní na dohodu ze dne 16. 5. 2007 a navrhovali, aby soudní exekutor podle § 55 exekučního řádu ve spojení s § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. exekuci nařízenou na jejich majetek vůči nim zastavil a přiznal jim náhradu nákladů řízení.

Dne 1. 4. 2010 postoupil okresní soud spis Krajskému soudu v Plzni k rozhodnutí o odvolání povinných proti usnesení o nařízení exekuce. Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 27. 4. 2010, č. j. 11 Co 144/2010 - 146, odvolání druhého povinného a třetí povinné odmítl. V odůvodnění usnesení uvedl, že povinní neuplatnili v odvolání skutečnosti rozhodné pro posouzení nařízení exekuce. Konstatoval však, že podané odvolání obsahuje i návrh na zastavení exekuce. Námitka v něm uplatněná spadá až do stádia po nařízení exekuce a nelze se jí v rámci podaného odvolání zabývat. O takovém návrhu rozhodne

soud prvního stupně. Usnesení bylo soudnímu exekutorovi doručeno dne 21. 6. 2010. Právní moci nabylo dne 28. 6. 2010 (právní moc vyznačena dne 23. 7. 2010). Usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci dne 23. 2. 2010 (právní moc vyznačena dne 23. 7. 2010).

Dne 28. 5. 2010 doručil soudní exekutor okresnímu soudu návrh povinných č. 2) a 3) na odklad exekuce s tím, že mu nevyhověl. Návrh na odklad exekuce ze dne 19. 5. 2010 byl podán z důvodů uvedených v § 266 odst. 1 a 2 o. s. ř. Důvod podřazený pod § 266 odst. 2 o. s. ř. spatřovali povinní ve skutečnosti, že lze očekávat, že s ohledem na dohodu ze dne 16. 5. 2007 bude exekuce vůči nim částečně zastavena. Postup podle § 266 odst. 1 o. s. ř. odůvodňovali povinní tím, že neprodlený výkon exekuce by mohl mít pro ně a jejich rodinu zvláště nepříznivé následky, neboť nemovitosti v majetku povinných, které byly postiženy exekucními příkazy, slouží k uspokojování bytových potřeb povinných a jejich nezletilých dětí.

Dne 26. 7. 2010 vyzval okresní soud soudního exekutora k vyjádření, zda bylo o návrhu povinných na zastavení řízení rozhodnuto, případně jak. Spis dal na lhůtu 15. 9. 2010.

Dne 4. 11. 2010 došel okresnímu soudu návrh povinných na určení lhůty k provedení úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. Usnesením ze dne 5. 11. 2010, č. j. 7 Nc 3566/2009 - 169, okresní soud exekuci nařízenou usnesením ze dne 11. 1. 2010 odložil do právní moci usnesení o zastavení exekuce a exekuci zastavil. Opravným usnesením ze dne 13. 1. 2011 doplnil výroky usnesení tak, že se exekuce odkládá a zastavuje vůči povinným č. 2) a 3). V odůvodnění usnesení soud vysvětlil svůj postup s tím, že o návrhu na zastavení exekuce bylo možno rozhodnout až po právní moci usnesení o nařízení exekuce, a proto vyzval soudního exekutora k vyjádření k tomuto návrhu až po právní moci tohoto usnesení. Připustil, že ve stanovených lhůtách nerozhodl ani soudní exekutor ani soud. Ve vztahu k dohodě ze dne 16. 5. 2007 uvedl, že tato dohoda naplňuje důvod k částečnému zastavení exekuce vůči povinným č. 2) a 3) ve smyslu § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., podle něhož je exekuce nepřípustná, protože je tu jiný důvod, pro který nelze rozhodnutí vykonat. Dohoda uzavřená mezi věřitelem a povinnými č. 2) a 3) zakotvuje projev vůle, jímž se věřitel zbavuje možnosti uspokojit se z majetku povinných č. 2) a 3), proto lze tuto dohodu považovat za důvod k zastavení exekuce, pokud jde o povinné č. 2) a 3). Vzhledem k tomu, že povinní uplatnili jak návrh na částečné zastavení, tak návrh na odklad exekuce, rozhodl soud tak, že exekuci částečně zastavil, a tím byl splněn i důvod pro odklad exekuce podle § 266 odst. 2 o. s. ř.

Z úplného výpisu obchodního rejstříku oprávněného ke dni 9. 2. 2010 kárný senát zjistil, že Ing. V. B. byl členem představenstva v době od 1. 9. 2006 do 26. 9. 2007. P. D. byl členem představenstva od 17. 3. 2009. Od 18. 2. 2002 za představenstvo jedná navenek jménem společnosti každý člen představenstva.

Exekutorský zápis se svolením k vykonatelnosti obsahující dohodu o vykonatelnosti a dohodu o přistoupení k dluhu ze dne 20. 4. 2007 podepsal za oprávněného Ing. V. B. Dohodu o změně dohody o uznání dluhu s doložkou přímé vykonatelnosti ze dne 16. 5. 2007 podepsal za oprávněného Ing. V. B. a za povinné Ing. V. B. a K. B. Ověření

- legalizaci provedl dne 16. 5. 2007 notář v Táboře, a to Mgr. H. K., notářská koncipientka pověřená notářem JUDr. S. H.

Ze spisu Exekutorského úřadu Písek sp. zn. 117 EX 237/10 (zaslaného v elektronické podobě) kárný senát zjistil, že dne 26. 1. 2010 vydal soudní exekutor 6 exekučních příkazů postihujících nemovitosti všech pěti povinných. Ve stejný den vydal výzvu k dobrovolnému plnění, podle níž činil vymáhaný nárok 14 126 212 Kč včetně DPH.

Dne 10. 2. 2010 exekutorský úřad obdržel návrh povinných na částečné zastavení exekuce a dne 12. 2. 2010 požádal soudní exekutor oprávněného, aby se k návrhu vyjádřil.

Dne 16. 2. 2010 obdržel soudní exekutor vyjádření oprávněného, a to ve formě e-mailové zprávy z e-mailové adresy [X](#). Ve vyjádření je uvedeno následující: „*Přeji dobrý den, pane doktore. To, co jste mi poslal, mě docela šokovalo. Já tady v materiálech u DREVSKOMU žádnou podobnou smlouvu v originále nemám a nechápu, jak k ní přišla paní B. Asi by to chtělo vidět na vlastní oči, aby to nebyl z jejich strany nějaký podvrh. V této souvislosti jsem se Vás chtěl zeptat, jak je možné, že ji paní B. neměla již dříve a proti exekuci se v zákonné lhůtě neodvolala a při odvolání toto nepoužila, proč se nejprve snažili s K. vymýšlet všechno možné. Když neuspěli, tak najednou našli nějakou smlouvu. Pokud je to pravda, chci se Vás zeptat, zda máme šanci uspět, protože jsem se domníval, že měl být změněn exekutorský zápis a změněným pak nahrazen původní. Snad nemá tato smlouva vyšší právní sílu než ex. zápis. Chci Vás požádat o radu, jak nadále postupovat. Já s návrhem na zastavení exekuce nesouhlasím.*“

Dne 6. 5. 2010 vydal soudní exekutor exekuční příkaz č. j. 117 EX 237/10 - 91, kterým postihl prostředky povinné č. 3) u peněžního ústavu Stavební spořitelna České spořitelny a. s. Téhož dne vydal exekuční příkaz, kterým postihl mzdu povinného č. 2). Dne 19. 5. 2010 vydal soudní exekutor exekuční příkaz, jímž postihl prostředky povinné č. 3) u České spořitelny a. s. Dne 21. 5. 2010 exekutorský úřad obdržel návrh povinného č. 2) a povinné č. 3) na odklad exekuce datovaný dnem 19. 5. 2010. Dne 28. 5. 2010 návrhu nevyhověl a postoupil návrh na odklad soudu.

Dne 2. 6. 2010 vydal soudní exekutor exekuční příkaz, v němž postihl prostředky na účtu povinné č. 3) u ČSOB a. s. Dne 25. 10. 2010 vydal soudní exekutor dvě usnesení, jimiž ustanovil znalce pro ocenění nemovitostí ve společném jmění povinných a ve výlučném vlastnictví povinné č. 3). Téhož dne zaslal soudní exekutor zaměstnavateli povinného č. 2) vyrozumění o nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce a požádal o vyplacení dosud sražených částí mzdy na účet soudního exekutora. Ze stížnosti vyplývá, že exekutorovi byla následně poukázána částka 46 039 Kč.

Dne 25. 10. 2010 zaslal soudní exekutor Stavební spořitelně České spořitelny a. s. vyrozumění o nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce. Současně požádal o vyplacení blokových prostředků na účet soudního exekutora. Ze stížnosti povinných vyplývá, že dne 1. 11. 2010 byla z účtu povinné č. 3) stržena částka asi 160 000 Kč. Dne 25. 10. 2010 zaslal soudní exekutor ČSOB a. s. vyrozumění o nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce a požádal o vyplacení blokových prostředků na účet soudního exekutora. Z účtu povinné č. 3) byly strženy veškeré finanční prostředky. Dne 25. 10. 2010

zaslal soudní exekutor České spořitelně a. s. vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce a požádal o vyplacení blokováných prostředků na svůj účet. Z účtu K. B. byla stržena částka asi 78 000 Kč.

Dne 18. 11. 2010 zaslal zástupce povinných JUDr. K. V. Ministerstvu spravedlnosti podnět k výkonu státního dohledu u soudního exekutora. V něm popsal dosavadní stav řízení a přednesl obavu povinných, aby dříve, než bude pravomocně rozhodnuto o jejich návrhu na částečné zastavení exekuce, nedošlo k vydražení exekučně postižených nemovitostí, ve kterých bydlí, nebo k dalšímu zabavení jejich majetku. Povinni se obávali i toho, aby soudní exekutor vůbec respektoval rozhodnutí exekučního soudu o odkladu exekuce.

Kárně obviněný ve svém vyjádření ze dne 30. 11. 2010 uvedl své stanovisko, které je obsahově shodné s jeho vyjádřením ke kárnému návrhu.

Při rozhodování o dané věci vycházel kárný senát z toho, že exekučním řádem přenesl stát část výkonu své moci - specificky moci soudní, již je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím až po řízení vykonávací - na soudní exekutory. Jimi sice jsou fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť kárná odpovědnost je v § 116 odst. 2 exekučního řádu vymezena poměrně přísně. Z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že kárným proviněním exekutorů je závažné nebo opětovné porušení jejich povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem nebo usnesením Komory, nebo narušení důstojnosti exekutorského povolání jejich chováním. Kárným proviněním je tedy jednání popsané intenzitou (závažné či opětovné), které je buď protiprávní (porušuje povinnosti stanovené právními či stavovskými předpisy nebo usneseními Exekutorské komory) nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost exekutorského povolání (nevhodnost chování z hlediska pravidel slušného chování, apod.). Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti exekutorem je třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu. Závažnost porušení povinnosti je určována zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou kárně obviněného, mírou zavinění a jeho pohnutkou [blíže viz Kasíková, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, str. 417 a násl.].

Kárný senát již ve svém rozhodnutí ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 - 182, vyslovil, že *„ne každé porušení povinností stanovených právním předpisem nebo usnesením Exekutorské komory bude kárným proviněním. Stěžejní otázkou je posouzení závažnosti porušení povinnosti, jejíž hodnocení závisí na všech okolnostech konkrétního případu. Závažnost porušení povinnosti se proto určuje významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za nichž byl čin spáchán, osobou kárně obviněného, mírou zavinění a jeho pohnutkou. Bude třeba přiblížit i k tomu, že případná*

újma způsobená chybným postupem exekutora může být v mnoha případech ireverzibilní, neboť náhrada škody formou uvedení v předešlý stav (naturální restituce) je pro škody vzniklé v exekučním řízení podle § 57 exekučního řádu vyloučena, a lze se tedy domáhat jen finančního odškodnění. Kárný senát souhlasí s názorem, že kárné řízení proti exekutorům se nemůže stát prostředkem sjednocování exekuční judikatury a nemůže nabrazovat věcný soudní přezkum rozhodnutí exekutorů, k němuž jsou příslušné soudy v jiném řízení, a to na základě systému opravných prostředků, které upravuje jak exekuční řád, tak i občanský soudní řád. Nemínil rovněž soudní exekutory postihovat za jejich právní názory. Nicméně, je-li podán návrh na zahájení kárného řízení proti soudnímu exekutorovi, je kárný soud povinen posoudit, zda skutky, v nichž je kárné obvinění spatřováno, zakládají kárnou odpovědnost, či nikoliv. Kárný senát je přesvědčen, že soudní exekutor by měl být kárně odpovědný za své excesivní přebmaty, pod něž lze jistě podřadit porušení zřejmého a nesporného ustanovení zákona, případně jeho interpretaci naprosto extrémním a nepřijatelným způsobem“.

Kárně obviněnému bylo kladeno za vinu, že postupoval v rozporu s ustanovením § 54 odst. 2 exekučního řádu a nedbal ochrany práv účastníků řízení ve smyslu § 46 odst. 1 exekučního řádu, čímž porušil i ustanovení § 2 věty druhé tohoto zákona.

Podle § 54 odst. 1 exekučního řádu návrh na odklad exekuce se podává u pověřeného exekutora. Návrh na odklad exekuce, který neobsahuje všechny náležitosti, nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý, nebo ke kterému nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu, exekutor odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze o návrhu věcně rozhodnout. Ustanovení § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

Podle § 54 odst. 2 téhož zákona do vydání rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce exekutor nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce, nejde-li o návrh, který je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva. Věta první se nepoužije, uplatní-li účastník v návrhu na odklad stejné okolnosti, o nichž již bylo rozhodnuto.

Podle § 54 odst. 6 exekučního řádu i bez návrhu může exekuční soud odložit provedení exekuce, lze-li očekávat, že exekuce bude zastavena.

Podle § 54 odst. 7 exekučního řádu, nevyhoví-li exekutor návrhu na odklad exekuce do sedmi dnů, postoupí jej společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu, který o něm rozhodne bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů.

Podle § 266 odst. 1 o. s. ř. [odklad provedení výkonu] na návrh může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, jestliže se povinný bez své viny ocitl přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho nebo pro příslušníky jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem výkonu rozhodnutí vážně poškozen.

Podle odstavce druhého téhož ustanovení i bez návrhu povinného může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, lze-li očekávat, že výkon rozhodnutí bude zastaven (§ 268).

Odkladem povolení výkonu se rozumí založení takového stavu v řízení o výkon rozhodnutí, kdy soud ve své procesní aktivitě, vycházející z principu oficiality a směřující autonomně k provedení výkonu, resp. k jeho dokončení, přechodně v provedení výkonu ustává (posečká) potud, že nečiní ty faktické úkony k vynucení povinnosti povinného, k nimž by jinak byl povinen; úkony dosud provedené však zásadně dotčeny nejsou.

Odkladem provedení výkonu rozhodnutí reaguje pozitivní právo jednak na (přechodně) mimořádné osobní, sociální nebo hospodářské poměry povinného, vzhledem k nimž by neprodlené provedení exekuce odporovalo zásadám slušnosti (§ 266 odst. 1 o. s. ř.), jednak se jím vystihuje (opět přechodná) situace, kdy z určitých důvodů panuje nejistota, zda výkon bude možné skutečně provést či dokončit, resp. kdy se jeví pravděpodobným, že bude naopak nutné výkon před jeho provedením zastavit (§ 266 odst. 2 o. s. ř.). Ve smyslu § 266 odst. 1 o. s. ř. relevantní postavení povinného musí nastat bez jeho viny, což znamená, že povinnému nelze přičítat jednání, nesoucí naopak znaky nedbalosti, neopatrnosti nebo nedůslednosti bez starosti o jeho osobní, majetkové či sociální poměry. Je na povinném, aby prokázal nejen to, že jeho postavení je kvalifikovaně nepříznivé, ale i to, že nebylo v jeho silách ani při vynaložení veškeré pečlivosti tento stav odvrátit. Jiný charakter má řízení o odklad provedení výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 2 o. s. ř. již proto, že odložit provedení výkonu může soud i bez návrhu. To nepřekáží samozřejmě tomu, aby povinný takový návrh podal; soud však není omezen na jím předložené vylíčení rozhodujících skutečností, resp. za rozhodující skutečnosti může pokládat i jiné skutečnosti, než povinným tvrzené, a ohledně nich si také může učinit - na procesní aktivitě povinného nezávislá - šetření. Podmínkou odkladu provedení výkonu podle § 266 odst. 2 o. s. ř. je kvalifikovaně založená pravděpodobnost, že mohou nastat okolnosti předjímané ustanovením § 268 o. s. ř., v důsledku čehož lze očekávat, že výkon rozhodnutí bude zastaven [Kurka, V., Drápal, L. *Výkon rozhodnutí v soudním řízení*. Praha: Linde Praha, a. s., 2004, str. 332 a násl.].

K ustanovení § 54 odst. 2 exekučního řádu se v komentované literatuře uvádí, že jelikož se návrh na odklad exekuce podává k exekutorovi, již od okamžiku jeho doručení na podatelnu exekučního úřadu exekutor nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce a ustane zcela v jejím provádění. Může však činit úkony zjišťovacího charakteru ve vztahu k dalšímu majetku povinného nebo ve vztahu k úkonům povinného ohledně již postiženého majetku či stavu tohoto majetku. Pokud by šlo o návrh, který je zjevně svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva, či pokud by návrh obsahoval stejné okolnosti, o nichž bylo meritorně rozhodnuto, exekutor může konat. Je třeba podotknout, že i návrh, který bude posléze odmítnut jako neúplný, nemusí být svévolný nebo zřejmě bezúspěšný [blíže viz Kasíková, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)*. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, str. 266].

Předmětem rozhodování kárného senátu bylo posouzení postupu soudního exekutora, který návrhu na odklad exekuce nevyhověl, postoupil jej k rozhodnutí soudu, avšak v době, než o něm bylo rozhodnuto, vykonával úkony směřující k realizaci exekuce. Podle právní úpravy uvedené v § 54 odst. 2 exekučního řádu exekutor po podání návrhu na odklad exekuce do vydání rozhodnutí nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce.

Z formulace tohoto ustanovení podle názoru kárného senátu plyne, že soudní exekutor nesmí činit žádné takové úkony. Výjimku tvoří pouze jediná situace, a to je-li návrh svévolným nebo představuje zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Předpokladem pro další postup exekutora poté, co byl podán návrh na odklad výkonu exekuce, je posouzení takového návrhu a postavení najisto, že jde o návrh, který je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným bráněním práva. Jenom takové posouzení návrhu na odklad výkonu exekuce umožňuje soudnímu exekutorovi návrh nerespektovat (do vydání rozhodnutí o něm) a v exekuci pokračovat. Pochybnosti soudního exekutora o tom, zda je návrh na odklad výkonu exekuce svévolným nebo zřejmě bezúspěšným či bránícím právu nezakládají možnost v exekuci pokračovat. Z formulace první věty § 54 odst. 2 exekučního řádu „nejde-li o návrh“ lze dovodit, že soudní exekutor musí být přesvědčen o takových vlastnostech návrhu, musí mít tedy pravděpodobnost hraničící téměř s jistotou, že návrh je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva.

Okolnosti, které byly podkladem pro posouzení návrhu na odklad exekuce soudním exekutorem, musel kárný senát posuzovat z hlediska všech okolností případu, a to bez ohledu na to, jak o něm rozhodl příslušný soud. Samozřejmě, že rozhodnutí soudu o odkladu výkonu rozhodnutí (exekuce) je pro další postup exekuce rozhodující, nicméně kárný senát není oprávněn posuzovat postup soudního exekutora jenom z pohledu rozhodnutí soudu; musí především rozhodnout o správnosti úvahy soudního exekutora, tedy o skutečnostech a důvodech, které ho vedly k závěru o tom, že návrh je svévolným či zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva. Nesprávnost úvahy soudního exekutora ve shora naznačeném směru bude vždy porušením povinnosti uvedené v § 54 odst. 2 exekučního řádu a podle okolností případu může představovat libovůli exekutora při výkonu veřejné moci. Je-li smyslem odkladu výkonu exekuce předcházení nepříznivým a často neodčinitelným následkům pro povinného způsobených jejím bezodkladným provedením, pak pokračování v exekuci poté, co je podán návrh na její odklad, by mělo být spíše výjimečným postupem. Jeho předpokladem může být pouze jednoznačný závěr o tom, že návrh na odklad exekuce je svévolným, zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva.

Co se považuje za svévolný návrh nebo návrh, který je zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva, není v exekučním řádu blíže vymezeno. Nicméně uvedené pojmy jsou obsaženy i v jiných ustanoveních právního řádu, například v občanském soudním řádu v § 138 odst. 1, kdy svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva je důvodem pro nepřiznání osvobození od soudních poplatků účastníkům řízení. O zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva se jedná zejména tehdy, jestliže již ze skutkových tvrzení žadatele (aniž by bylo třeba provádět dokazování) je nepochybné, že mu ve věci nemůže být vyhověno. Svévolným uplatňováním nebo bráněním práva je zejména šikanózní výkon práva nebo zjevné oddalování splnění povinností dlužníka nepochybně zavazujících.

K problematice zjevně neúspěšného návrhu se ve své judikatuře vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, uvedl: *I. Vlastnost „zjevně neúspěšného návrhu“, kterou zákonodárce vyjádřil pojmem „zjevně“, je třeba vykládat jako vlastnost návrhu seznatelnou „na první pohled“, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjiřitelná.*

Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např.: opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení charakteru a povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přerušení řízení. II. Naproti tomu o „zjevně neúspěšný návrh“ nejde tehdy, je-li „zjevnost“ závislá na předběžném zkoumání a posouzení povahy návrhu, jako tomu je například u návrhu na vyslovení nicotnosti správních rozhodnutí.

S přihlédnutím k výše uvedeným závěrům posuzoval kárný senát postup kárně obviněného s ohledem na konkrétní okolnosti případu. Jak již bylo předesláno, podali povinní odvolání proti usnesení o nařízení exekuce [toto podání obsahovalo i návrh na částečné zastavení exekuce vůči povinným č. 2) a 3)], dále podali samostatný návrh na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. a návrh na odklad exekuce z důvodů uvedených v § 266 odst. 1 a 2 o. s. ř. Podstata jejich obrany uvedená ve všech opravných prostředcích spočívala v tvrzení, že s oprávněným uzavřeli dne 16. 5. 2007 dohodu o tom, že věřitel vůči nim nebude uplatňovat své nároky vyplývající z exekutorského zápisu se svolením k vykonatelnosti sepsaného dne 20. 4. 2007. Důvodem dohody byla skutečnost, že tito povinní prodali svůj obchodní podíl společníkovi Ing. I. J. (povinný č. 4) a současně ukončili svou účast ve společnosti DREVSKOM, s. r. o. (povinný č. 1). Dohodu ze dne 16. 5. 2007 uznal poté okresní soud za důvod pro částečné zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. a za důvod pro její odklad podle § 266 odst. 2 o. s. ř.

Kárně obviněný tvrdil, že návrh na odklad exekuce považoval za návrh zřejmě bezúspěšný, k čemuž ho vedlo především stanovisko oprávněného ze dne 16. 2. 2010 doručené ve formě e-mailové zprávy. Kárný senát na obhajobu soudního exekutora nepřistoupil. Především vychází z toho, že jak exekutorský zápis se svolením k vykonatelnosti ze dne 20. 4. 2007, tak dohodu ze dne 16. 5. 2007 podepsal za oprávněného Ing. V. B., tehdejší člen představenstva. Vyjádření ze dne 16. 2. 2010 podal P. D., člen představenstva od roku 2009. Není tedy zcela jednoznačné, že o dohodě ze dne 16. 5. 2007 mohl být dříve informován. Z jeho odpovědi je naopak patrné, že o dohodě ze dne 16. 5. 2007 povědomost neměl, neboť uvedl, že by bylo třeba ji vidět na vlastní oči. Podpisy oprávněného a povinných na dohodě ze dne 16. 5. 2007 byly ověřeny notářem a podle § 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“), se vychází z toho, že listiny o ověření jsou veřejnými listinami, jestliže splňují náležitosti stanovené pro ně tímto zákonem. Provedením legalizace sice notář neodpovídá za obsah listiny, nicméně nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by její existenci zpochybňovaly. O ověření podpisů na dohodě ze dne 16. 5. 2007 nebyl oprávněný informován, alespoň to nevyplývá ze spisu a netvrdil to ani kárně obviněný. Oprávněný se dále zamýšlel nad tím, jak je možné, že paní B. neměla dohodu dříve a proč se proti exekuci neodvolala. Z obsahu spisu okresního soudu je však jednoznačné, že obsah dohody ze dne 16. 5. 2007 byl rozhodujícím důvodem nejen odvolání, ale i ostatních návrhů povinných. Dále oprávněný vyjádřil pochybnosti, zda taková dohoda může mít vyšší právní sílu než exekutorský zápis.

Jak patrně, P. D. nebyl o stavu věci informován prakticky vůbec. Lze konstatovat, že jeho vyjádření bylo předčasné. Takový projev vůle oprávněného nebyl způsobilý pro pozdější úvahu soudního exekutora o tom, že návrh na odklad exekuce je zřejmě

bezúspěšným uplatňováním práva, a to i z toho důvodu, že odvolání povinných bylo soudnímu exekutorovi doručeno až dne 17. 2. 2010; dohoda ze dne 16. 5. 2007 byla na exekutorský úřad doručena dne 10. 2. 2010. Po 17. 2. 2010, kdy se soudní exekutor dozvěděl o tom, že povinní podali odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, musel vědět, že vyjádření oprávněného k návrhu na zastavení exekuce není vyčerpávající, neboť nevycházelo ze všech rozhodných skutečností a bylo podáno bez znalosti průběhu řízení (oprávněný neviděl dohodu ze dne 16. 5. 2007, nevěděl o tom, že povinní podali odvolání proti usnesení o nařízení exekuce).

Pokud jde o právní důvody, vyslovil soudní exekutor pochybnosti, zda je možné účinky a důsledky exekučního titulu derogovat dohodou účastníků bez náležité formy, tedy například formou prosté dohody ve formě soukromé listiny, jinými slovy, zda exekutorský zápis, ve kterém povinný svoluje k přímé vykonatelnosti, ztratil tuto vlastnost jen prostou dohodou stran nebo zda projev vůle k jeho derogaci musí být učiněn stejnou formou.

Kárný senát k tomu uvádí, že jde o odbornou otázku, která přísluší rozhodnout soudům rozhodujícím v oblasti výkonu rozhodnutí. Je pravdou, že okresní soud dohodu ze dne 16. 5. 2007 důvodem pro částečné zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. a následně důvodem pro odklad exekuce podle § 266 odst. 2 o. s. ř. uznal.

V literatuře zabývající se otázkou výkonu rozhodnutí se uvádí, že za okolnost vedoucí k zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. je pokládáno, jestliže se oprávněný s povinným dohodl, že své právo nebude vymáhat výkonem rozhodnutí, případně že se takového práva vzdává. Není vsutku důvod, aby taková dohoda, jestliže zní na určitou dobu, nebyla respektována, a jestliže byl před jejím uplynutím přesto návrh na nařízení výkonu podán a výkon nařízen (ať dohoda byla uzavřena kdykoliv), je přiměřené, aby výkon byl zastaven; sporné je však přiznat tyto účinky dohodě, v níž by se oprávněný vzdal práva nuceného výkonu rozhodnutí jednou provždy [blíže viz Kurka, V., Drápal, L. *Výkon rozhodnutí v soudním řízení*. Praha: Linde Praha, a. s., 2004, str. 392].

Lze připustit, že soudnímu exekutorovi mohly v dané situaci vzniknout pochybnosti o tom, zda důvod uplatňovaný povinnými ve všech opravných prostředcích bude v řízení před soudem úspěšný a zda povinní docílí částečného zastavení a poté odkladu exekuce. Uvedené pochybnosti však nemohly založit úvahu pro závěr, že návrh na odklad exekuce je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva. Podstata kárného provinění soudního exekutora spočívá právě v tom, že v pochybnostech o úspěšnosti návrhu povinných nevyčkal rozhodnutí soudu a činil úkony směřující k provedení exekuce, ačkoliv takový postup ustanovení § 54 odst. 2 exekučního řádu nedovoluje.

Opravné prostředky povinných, tj. odvolání, návrh na částečné zastavení exekuce a na její odklad, nelze považovat za svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování či bránění práva. Skutečnosti, které obě strany uvedly v dohodě ze dne 16. 5. 2007, tj. že povinní prodali celý svůj obchodní podíl ve společnosti Ing. I. J. a současně ukončili účast ve společnosti, mohly být způsobilým podkladem pro projev vůle oprávněného směřující

k uzavření dohody o tom, že věřitel vůči nim nebude uplatňovat své nároky vyplývající z exekutorského zápisu ze dne 20. 4. 2007, zvláště za situace, kdy postavení dalších povinných, vůči nimž byla exekuce nařízena, se dohodou nezměnilo. Z takové dohody nelze najisto postavit, že je nepochybné, že povinným nebude vyhověno nebo že jde o šikanózní výkon práva nebo zjevné oddalování povinností. Naopak za daného stavu, tedy v pochybnostech o úspěšnosti návrhu, bylo třeba vyčkat rozhodnutí soudu o návrhu na odklad exekuce. Ostatně soudní exekutor svoje stanovisko k návrhu na odklad exekuce vyjádřil tím, že mu nevyhověl a postoupil jej soudu. Konečné řešení sporné otázky tak náleželo soudu.

Do vydání rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce je soudní exekutor oprávněn činit jen ty úkony, které nesměřují k její bezprostřední realizaci. Podle výkladu k § 54 odst. 2 exekučního řádu jsou takovými úkony úkony zjišťovacího charakteru ve vztahu k dalšímu majetku povinného anebo ve vztahu k úkonům povinného ohledně již postiženého majetku či stavu tohoto majetku.

Kárný senát při posuzování otázky, které konkrétní úkony je exekutor oprávněn činit poté, co mu byl doručen návrh na odklad exekuce, vycházel i z posouzení situace, která nastane v případě, kdy je návrhu na odklad výkonu exekuce vyhověno. Během odkladu exekuce zůstává v platnosti generální arrestatorium a generální inhibitorium, jakož i všechna arrestatoria a inhibitoria speciální, přičemž ostatní účinky jsou odvislé od toho, jaký konkrétní způsob provedení exekuce byl zvolen exekutorem. V případě exekuce příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, příkázáním jiných peněžitých pohledávek a postižením jiných majetkových práv, se postupuje podle § 308 odst. 1 o. s. ř. a poddlužník nesmí vyplatit vymáhanou částku oprávněnému, ale zároveň ji ani nesmí vyplatit povinnému, takže poddlužník musí vyčkat s nakládáním s pohledávkou, dokud mu exekutor nedoručí vyrozumění, že odklad byl zrušen. V případě mobiliární exekuce není možno přistoupit k prodeji věci v dražbě, ale nic nebrání exekutorovi, aby provedl soupis věcí, přičemž nesmí sepsané věci zajistit. Jestliže je nařízen prodej podniku nebo prodej nemovitosti, nesmí být prováděny úkony, které následují po doručení exekučního příkazu o způsobu provedení exekuce, zejména pak nesmí být nařízena a provedena dražba. Pokud je exekuce prováděna srážkami ze mzdy, je nutné ve výroku usnesení o odkladu uvést, zda se tak děje z důvodu § 266 odst. 1 o. s. ř. nebo z důvodu § 266 odst. 2 o. s. ř., neboť v prvním případě plátce mzdy neprovádí srážky vůbec, zatímco v druhém případě je provádí, ale částky nepoukazuje oprávněnému.

Kárný senát po zvážení všech skutečností rozhodl tak, že soudnímu exekutorovi je možno klást za vinu ze žalovaných úkonů pouze ty, které bezprostředně směřovaly k realizaci exekuce. V posuzovaném případě tedy to, že dne 25. 10. 2010 vyhotovil a následně rozeslal tři vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce peněžním ústavům se žádostí o zaslání blokovaných peněžních prostředků a že téhož dne vyhotovil a následně zaslal zaměstnavateli povinného vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce rovněž se žádostí o zaslání blokovaných peněžních prostředků. Vydání exekučního příkazu dne 2. 6. 2010 a vydání usnesení o ustanovení znalce k ocenění nemovitostí povinných, považoval kárný senát ještě za úkony, které lze po podání návrhu na odklad exekuce učinit. Kárný senát se při své úvaze řídil rovněž výkladem k § 47 odst. 2 exekučního řádu, který deklaruje princip, podle něhož může být proces realizace exekuce

nevratnými kroky ze strany exekutora završen až poté, kdy usnesení o nařízení exekuce nabude právní moci, tedy po doručení povinnému, uplynutím odvolací lhůty, popřípadě doručením rozhodnutí odvolacího soudu. Do doby právní moci usnesení o nařízení exekuce může exekutor v souladu s § 46 odst. 1 a § 35 odst. 2 věty třetí činit úkony směřující k jejímu provedení. Exekuční řád (stejně jako o. s. ř.) tak fakticky rozlišuje proces provádění exekuce jako sled úkonů směřujících k provedení exekuce a samotné provedení exekuce, kdy dojde k vynucení povinnosti na povinném s konečnou platností. Před právní mocí usnesení o nařízení exekuce je tedy v rámci provádění exekuce exekutor oprávněn ke všem úkonům zajišťovací povahy, tedy například k vydání exekučního příkazu, který postihne majetek povinného v rozsahu vymáhané pohledávky a nákladů oprávněného, k doručení tohoto exekučního příkazu poddlužníkovi povinného, který pohledávku povinného povinnému nevyplatí a zadrží ji do doby, kdy usnesení nabude právní moci a poté ji vyplatí oprávněnému. Vydání exekučního příkazu tak samo o sobě není provedením exekuce postihující v něm uvedený majetek. Provedením exekuce je až dovršení samotné realizace, tedy faktické postižení tohoto majetku.

Kárný senát vycházel z toho, že postup soudního exekutora poté, kdy je podán návrh na odklad exekuce, nejde-li o návrh, který je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatněním nebo bráněním práva, je obdobný jeho postupu v případě, kdy usnesení o nařízení exekuce zatím nenabýlo právní moci.

Kárný senát shrnuje, že do vydání rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce je soudní exekutor (nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva) oprávněn činit pouze ty úkony, které nesměřují k jejímu faktickému provedení.

Pokud jde o obhajobu kárně obviněného, že ve věci zůstal především nečinný okresní soud, nelze jí zcela přisvědčit. I kdyby se připustilo, že soud měl rozhodnout nejpozději po 15. 9. 2010, kterážto lhůta je vyznačena ve spise jako lhůta, v níž měl soudní exekutor odpovědět na výzvu soudu, jak po právní moci usnesení o nařízení exekuce rozhodl o návrhu na její částečné zastavení, nemá porušení povinnosti uvedené v § 54 odst. 2 exekučního řádu přímou a bezprostřední souvislost s „nečinností“ soudu. Soudní exekutor byl kárně stíhán za to, že poté, co mu byl doručen návrh na odklad exekuce, činil úkony bezprostředně směřující k jejímu provedení, ačkoliv předmětný návrh nelze posoudit jako návrh svévolný či návrh představující zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Na nesprávném postupu exekutora, a to především na jeho úvaze, založené na nepřijatelném posouzení návrhu na odklad exekuce jako návrhu, který je zřejmě bezúspěšným uplatňováním práva, nenese okresní soud žádný podíl.

Kárný senát uzavírá, že o zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva se jedná tehdy, jestliže již ze skutkových tvrzení navrhovatele je nepochybné, že návrhu nemůže být vyhověno. Pochybnosti soudního exekutora o úspěšnosti návrhu na odklad exekuce v soudním řízení nepostačují k závěru o tom, že daný návrh je zřejmě bezúspěšným uplatňováním práva. V takové situaci je soudní exekutor povinen vyčkat rozhodnutí soudu o návrhu; do vydání soudního rozhodnutí může činit jenom takové úkony, které nesměřují bezprostředně k provedení exekuce. Pokud tak soudní exekutor nepostupoval a v zahájené exekuci pokračoval úkony, kterými exekuci bezprostředně provedl (zde žádost o zaslání blokováných peněžních prostředků peněžním ústavům a

zaměstnavateli), je jeho postup závažným porušením ustanovení § 54 odst. 2 exekučního řádu. Opačný přístup by znamenal popření významu institutu odkladu exekuce.

Pokud jde o kárné opatření, hodnotil kárný senát ve prospěch kárně obviněného všechny skutečnosti, které se vztahují k jeho osobě. Kárně obviněný nebyl dosud odsouzen pro kárné provinění ani Exekutorskou komorou ani kárným senátem. Soudní exekutor zaměstnává 15 zaměstnanců, z toho jsou 4 s vysokoškolským vzděláním. Na činnost exekutorského úřadu nebyly podány žádné jiné stížnosti. Kárný senát rovněž přihlédl k tomu, že dne 29. 12. 2010 soudní exekutor peněžní prostředky odčerpané z účtů povinných a z jejich mzdy vrátil. Dospěl k závěru, že za těchto okolností postačilo uložení kárného opatření ve formě napomenutí, které bylo tímto rozhodnutím uloženo.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 20. června 2011

JUDr. Marie Turková
předsedkyně kárného senátu